Kelka detali de la vivo di Beethoven

Cherpita de la libro "Beethoven Encyclopedia" da Paul Nettl.

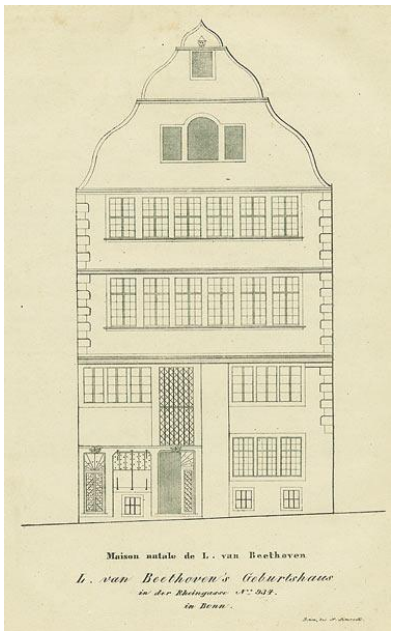
Tradukita da David Weston.

La familio di Beethoven

La ancestri di Beethoven esas konocata erste en la 17esma yarcento en Antwerpen. Ula Peeter Beethoven esis aprentiso di la piktisto Abraham Genoels en 1689 o 1690. Ula altra Beethoven esis maestro-skultisto en la gildo di artisti en 1702. La pre-avulo di Beethoven esis Henry Adelard, talioro, qua mortis en 1745. La filiulo di Henry esis Louis van Beethoven, qua translojis de Antwerpen a Louvain, e pose a Bonn. Il esis la unesma muzikisto en la familio, divenante Elekterala Kapelo-Maestro en 1733. Il esis la avulo di Ludwig van Beethoven.

Avulo Louis naskis ye la 23a di Decembro 1712, ed esis tenoro en Louvain en 1731. Il esis mariajata a Maria Josepha Poll, qua mortis en 1775. Pro ca mariajeso il havis tri filii, di qui Johann, la maxim yuna, esis la patro di Beethoven, naskinta en 1740 en Bonn, mortinta ibe en 1792. Avulo Louis esis bas-violinisto en la Elekterala servado, juante bonega reputeso en Bonn. Lua portreto divenis la posedajo di la Maestro, qua estimis ol. Plu tarde lua nevulo Karl heredis ol. La filiino di Karl, mariajita a Sro Paul Weidinger, pose posedis ol. Avulo Louis esis bela homulo kun ovala vizajo, ronda nazo, granda okuli, reda vangi e severa mieno. Kom plusa entrateno il esis vino-komercisto.

[Dextre: la yuna Beethoven rezidis en ca domo en Rheingasse en Bonn]

Desfortunoze lua spozino esis ebriemo qua produktis multa trublo por il. Ca vicio esis heredata da la patro di Beethoven, Johann. Ilca esis mariajata a Maria Magdalena Keverich, qua esis la vidvino di Johannes Leym, qua esis en la servado di la arki-episkopo di Trier. Lia mariajo eventis en Bonn, ye 12a di Novembro 1767, ye la kirko di St Remigins. Elua familio havis bone reputeso e prosperis ambe en Koblenz ed Ehrenbreitenstein. La patro di Maria esis inspektisto di la Elekterala Koqueyo; elua matro, naskinte Westorff, povis mencionar personi di alta rango inter sua ancestri.

La ebriemeso di Johann van Beethoven divenis plu grava, partikulare pos la morto di sua spozino, 17a di Julio 1787. Johann altre esis populara, e la diplomacisti di Austria, Francia ed Anglia prizis il kom voco-docisto por sua familii. Desfortunoze li ofte permisis ad il la libera utiligo di sua vino-keleri. Segun memori di Stephan von Breuning, yuna Ludwig ultempe mustis persuadar la policisti liberigar sua patro. Kom rezultajo di la

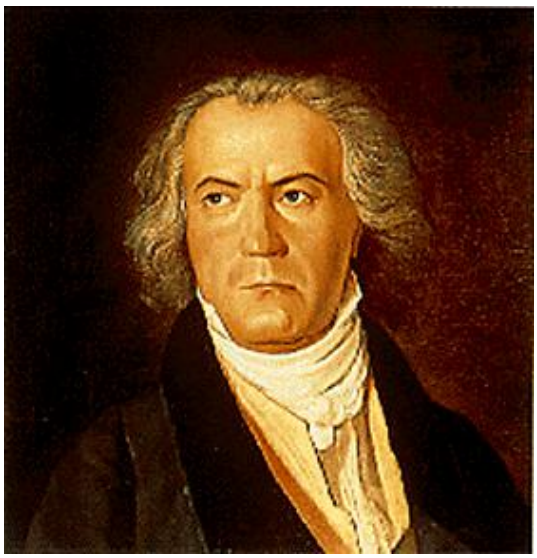
konduto di Johann, la Elektero decidis transferar il de Bonn a mikra Elekterala urbo. Yuna Ludwig povis preventar la realigo di ca projeto, e Johann restis en Bonn til sua morto, 18a di Decembro 1792. Ludwig de lore divenis la unika entratenanto di sua familio, e la oficala posedanto di la apartemento di sua patro.

Vivo-maniero

Distingiva di la vivo-maniero di Beethoven esis ula ne-regulareso. Nur dum sua yuneso il juis la avantaji di vivo reguloza, pro ke il sequis rigida skemo en sua devi kom orgenisto, membro di la orkestro e docisto. En Wien il esis su-employata. Lua frequa transloji de ula apartemento ad altra, de la peizajo a la urbo ed inverse, la manko di ordino en lua hemo, e la duranta chanji di lua hemanaro klare detrimentis lua saneso. Repasti prenesis ye diversa tempi ed il ne egardis reguloza hori di dormo, quankam il bezonis granda quanteso di dormo. Beethoven certe ne esis totala abstenanto, e freque manjis e drinkis ecesive. On povas atribuar multo a la fakto ke il ne esis mariajata; plu multo a lua propra genio, qua pozis il exter homala legi.

Servanti

Esus nejusta judikar la posturo di Beethoven relate servanti per la apliko di Amerikana normi di la 20a yarcento. Malgre sua demokratala filozofio, Beethoven freque montris autokratala maniero a sua nombroza servanti. Kom ne-mariajato il mustis multe dependar de li, nam il esis tote absorbata da sua muzikala kreuri. Il freque esis sen-pova en traktadi kun servanti. En 1802 il konsultis Zmeskall por saveskar kad il devis donar atesto ad aroganta e ne-satisfacata servanto.

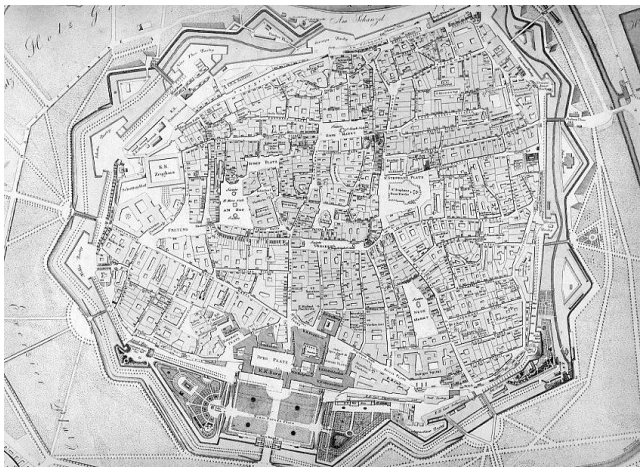

Bone konocata esas la atako kontre koquisto qua servis putrinta ovi. Desfidema a la koquisto, il entamis preparar ovi sen helpo e komprar nutraji ye la merkato. La koquado di Beethoven esis tre dubitoza. En cirkume 1814, segun Schindler, Beethoven engajis talioro kom servanto, qua exekutis sua profesiono en la vestibulo. Quankam la spozino di la talioro ne lojis ibe, la paro bone sorgis la Maestro til 1816. En ta yaro la Maestro ya havis kombato kun nova servanto en Baden. Kelke plu tarde nova servanto, Wenzel Braun, esis engajata, qua klef-klozis la apartemento ed exkluzis Beethoven. La personala jurnali di Beethoven reflektas lua ne-kontebla mizeri pri lua diversa servanti. Segun lua jurnali, il chanjis servanti adminime kin-foye inter 31a di Januaro e 20a di Julio, 1819, ed il adjuntas la karakteriziva vorti: "*Miser et pauper sum.*" En 1820 il chanjis servanti adminime ok-foye. En 1817, segun la manuskripto di Fischhof, il notis: "Lo maxim bona esus komendar la manjajo de taverno." Le nombroza "Baberl," Nani" e Pepi" esis vera kapo-doloro por la Maestro. En 1823 Frau Schnaps servis Beethoven. Il nomizis el "*Meine schnellsegelnde Fregatte, die*

wohl edel geborene Frau Schnaps" en letro a Schindler. Pluse ad el, altra servanto, Therese Kaufmann, aparis en 1823. Altra servanto mokis la tempo-batado e kompozado di Beethoven; la Maestro nur ekpulsis el. Michael e Sally Kren esis multe plu bona, elca rekomendita da le Breuning. Li sorgis Beethoven dum lua lasta dii.

Voyajadi

Se on komparas la voyajadi facita da la diversa kompozisti, on trovas ke Haendel, Haydn, e Mozart esis granda voyajanti, tamen Bach e Beethoven preferis restar heme. Ula fenduro en la personeso di Beethoven forsan explikas la fenomeno. Quale il freque amoreskis, ma nultempe esis mariajata; tale il ne-cesante deziris voyajar, ma irgakande la realigo di voyajo-projeto proximeskis, la ideo abandonesis. En la lasta analizo il esis exkluziva servanto di sua propra genio, qua ne permisis irga deviaco de lua kreiva agadi. Wegeler e Ries kelke exajeris, konstatante ke Beethoven apene voyajis. Kom puero il vizitis Rotterdam, anke facante diversa exkursi de Bonn. Lua itinerario a Wien [lua unesma voyajo a Wien en 1787, ube il renkontris Mozart] probable duktis tra Frankfurt, Nuernberg, Regensburg e Linz. Dum lua retroveno de Wien il pauzis ye Augsberg. Lua duesma importanta voyajo koincidis kun lua translojo a Wien en 1792. Dum lua unesma yari en Wien il apene livis la urbo ed olua cirkumajo. Kad il esis gasto di Lichnowsky en Graetz proxim Troppau o ne, esas ne-certa. En 1793 o 1794, ed itere en 1807, la Maestro vizitis le Esterhazy en Eisenstadt. En 1796 esis exkurso a Berlin kun pauzi ye Dresden, Leipzig e Praha. En la sequanta yaro Beethoven vizitis Hungaria, kom gasto di le Brunswick e le Esterhazy. Bohemia esis vizitata en 1811 e 1812, kande la Maestro utiligis la minerala fonti en Teplitz, Carlsbad e Franzenbad. Survoye il pauzis en Praha e Linz. Ye ta tempo il ofte expresis sua deziro vizitar London kun kompaneso di Oliva. En konversado-libro di Aprilo 1819, Oliva skribis: "Ta Angli nur parolas pri vua veno ad Anglia. Li mantenas ke vu ganus suficanta pekunio dum un vintro en Anglia, Skotia ed Irlando, ke vu povus vivar per la interesto por la restajo di vua vivo." En altra konversado-libro, exkurso ad Italia kun Bernard esas diskutata, e plu tarde, en 1825, la invito di la London Philharmonic Society esas afero por grava diskuto. La lasta exkurso di Beethoven esis a Gneixendorf por vizito a sua fratulo.

[Supere: mapo di Wien, 1827]

Mozart

Beethoven renkontris Mozart dum vizito a Wien en 1787. Esas supozata ke Mozart donis a Beethoven lecioni pri kompozado, ma ni ne havas detali pro manko di dokumenti. Schindler, quale Wengeler, ne naracas multo pri ta exkurso ma dicas lo sequanta: "Mozart, la fonto di omna lumo en la regiono di harmonio, renkontris Beethoven dum lua unesma exkurso a Wien en la vintro di 1786-87." Kande

Mozart audis Beethoven improvizanta sur temo qua donesis ad il, il klamis: “Ca yunulo uldie bruisos en la mondo!” Ca vorti esas repetita multa foye en diversa variadi, ma kande ed ube li esis origine dicata, esas ne-certa. Uli kredas ke lo eventis koram Imperiestro Joseph II, a qua Beethoven havis rekomendo-letro de la Elektero en Bonn. Beethoven esis tre tacema pri omna eventi di sua yuneso, ed ofte konfundema e ne-certa; il nultempe mencionis irgo pri sua renkontro kun Mozart. On povas supozar ke Beethoven audis la pleado di Mozart nam en la opiniono di Beethoven, Bach, Haendel e Mozart esis maxim alta-ranga.

Parolado-kustumi

On povas supozar ke la originala parolado di Beethoven esis la Rhenala dialekto parolata en Bonn. En 1792 il mustis afrontar nova dialekto, ja konocata da il per Elektero Maximilian Franz, Komto Waldstein e Haydn. Ca Austriana dialekto esis anke familiara a Beethoven pro sua exkurso a Wien en 1787. Frau Kissow-Bernhard, la guvernantino por la Sekretario di la Rusana Ambasadisto von Klupfeld, esis astonata da la stranjeso di la dialekto di Beethoven. Gradope la Maestro asumis elementi di la Wienana dialekto. Ni povas imaginar ke lua parolo-maniero esis stranja mixuro di Rhenala e Wienala. Karl Holz dicis a Otto Jahn ke omni konocis la Rhenala acento di Beethoven per lua parolado. Beethoven parolis ne-laute, ma plu tarde, kande il divenis surda, il ofte chanjis de dolca a tre lauta, mem klamanta, partikulare se emocigata. Lua kantala voco esis sonora basa. Schloesser en sua biografio mencionis ke la voco di Beethoven, pos ke lu divenis surda, perdis olua sonoreso. Ilua rido esis quale krio, e lua voco esis proverbe nomizite la voco di leono.

Pri la autoro

Paul Nettl naskis en 1889 en Hohenelbe, Bohemia (nuntempa Vrchlabi en la Cheka Republiko). Il esis akademiano ye la Universitato di Indiana, USA, 1946-59; “Beethoven Encyclopedia” aparis en 1956. Il mortis en Bloomington, Indiana en 1972.

Notez: En la texto, “la Maestro” (“the Master”) esas Beethoven. Kelka nomi (ex. Henry, Michael) aparas nechanjita de la Angla texto; la originala Germana formi forsan diferas.